

Sygn. akt II PK 95/12

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 23 listopada 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Beata Gudowska (przewodniczący)

SSN Jerzy Kwaśniewski (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa B. D.

przeciwko Powiatowi L.

o odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Spółecznych i Spraw Publicznych w dniu 23 listopada 2012 r.,

skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 6 października 2011 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu
Sądowi rozpoznanie wniosków dotyczących kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód B. D. w pozwie przeciwko Powiatowi L. w L. domagał się zasądzenia na jego rzecz kwoty 90.529,60 zł wraz z należnymi odsetkami tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem odwołanie go z funkcji dyrektora Liceum Ogólnokształcącego w L., w wyniku którego utracił: dodatek funkcyjny za okres od maja 2007 r. do sierpnia 2010 r. w kwocie 45.544 zł; dodatek motywacyjny w wysokości 30% wynagrodzenia zasadniczego za okres od maja 2007 r. do sierpnia 2010 r. w kwocie 28.975 zł; dodatek za wysługę lat w kwocie 2.698,40 zł; wynagrodzenie w kwocie 13.492 zł stanowiące różnicę między wynagrodzeniem nauczyciela dyplomowanego a nauczyciela mianowanego.

Wyrokiem z dnia 8 października 2010 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił powództwo.

Sąd Okręgowy uznał, że brak jest podstaw do stwierdzenia, że pozwana dopuściła się wobec powoda czynu niedozwolonego w rozumieniu art. 415 k.c. Zarząd Powiatu w L. podejmując w dniu 6 kwietnia 2007 r. uchwałę o odwołaniu powoda ze stanowiska dyrektora szkoły, mając na uwadze pozytywnie zaopiniowany przez kuratora wniosek o jego odwołanie, działał w przekonaniu, że jest to zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Możliwość odwołania dyrektora ze stanowiska została przewidziana przepisami prawa oświatowego z ograniczeniami ustanowionymi w art. 37 i 38 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.). Uprawnienie to przysługuje organowi, który powierzył stanowisko nauczycielowi. Nie można czynić pozwanej, która skorzystała z przysługującego jej uprawnienia przewidzianego w ustawie o systemie oświaty, zarzutu winy. Wprawdzie prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego – Sądu Pracy w L. z dnia 27 lutego 2008 r., sygn. akt 137/07, zasądzono od będącego pracodawcą powoda Liceum Ogólnokształcącego w L. na rzecz powoda kwotę 9.739,80 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem odwołanie go z funkcji dyrektora szkoły. Nie oznacza to jednak, że odwołanie powoda ze stanowiska w zastosowanym przez pozwaną trybie było zawinione przez stronę pozwaną i nie przesądza o jej odpowiedzialności odszkodowawczej na podstawie art. 415 k.c. Ponadto w ocenie Sądu Okręgowego – przy uwzględnieniu

złej atmosfery panującej w szkole, nierozwiązanego konfliktu dyrektora z częścią grona pedagogicznego – nie można przyjmować założenia, że powód funkcję dyrektora pełniłby do 31 sierpnia 2010 r. i że nie zostałby odwołany przez organ prowadzący szkołę w innym trybie, przewidzianym w prawie oświatowym.

Sąd Okręgowy w swej ocenie nie pominął także wyroku sądu karnego – wyroku z 20 listopada 2009 r.,- którym Sąd Rejonowy w L. w sprawie sygn. akt 694/08 z oskarżenia prywatnego B. D. przeciwko M. D. (Staroście Powiatowemu w L.) uznał ją za winną tego, że dnia 5 kwietnia 2007 r. w L. w piśmie do Kuratora Oświaty podała nieprawdziwe zarzuty dotyczące B. D., a mianowicie: że jako dyrektor Liceum Ogólnokształcącego w L., wyrażając zamiar niedostosowania się do decyzji II instancji dał wyraz nierzetelnego realizowania zadań związanych z powierzonym mu stanowiskiem dyrektora szkoły i daje wyraz nieznamioności i braku poszanowania obowiązującego prawa, jako pracodawca dopuścił się złego traktowania pracowników, co w opinii prawnej stanowi znamiona mobbingu, dopuścił się rażących zaniedbań finansowych i nieprawidłowości w zakresie przestrzegania ustawy o gospodarce nieruchomościami przez to, że zaniechał zawiadomienia organu prowadzącego o remoncie obiektu z wykorzystaniem go do innych celów i nie uzyskał zgody organu na przeprowadzenie tego remontu, czym naraziła B. D. na utratę zaufania potrzebnego do sprawowania funkcji dyrektora szkoły, czym wypełniła znamiona występku z art. 212 § 1 k.k. i na podstawie art. 66 § 1 i § 2 k.k. i art. 67 § 1 k.k. postępowania karne wobec oskarżonej warunkowo umorzył na okres próby jednego roku; orzekł wobec niej świadczenie pieniężne na rzecz Fundacji „Na ratunek dzieciom z chorobą nowotworową” w W. w kwocie 1.000 zł; zobowiązał także do pisemnego przeproszenia B. D. za pomówienie w piśmie z dnia 5 kwietnia 2007 r. skierowanym do Kuratorium Oświaty przez wysłanie listu z przeprosinami na jego adres domowy w terminie 1 miesiąca od uprawomocnienia się wyroku. W ocenie Sądu Okręgowego brak było podstaw do zastosowania w rozpoznawanej sprawie przepisów prawa cywilnego, ponieważ przepisy prawa pracy (art. 45, art. 47 i art. 58 k.p.) w sposób kompleksowy regulują roszczenia majątkowe przysługujące pracownikowi w sytuacji nieuzasadnionego lub naruszającego przepisy prawa wypowiedzenia umowy o pracę. Wskazany przez powoda wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 listopada 2007 r., SK

18/05, nie mógł mieć zastosowania do sytuacji powoda, gdyż dotyczył roszczeń pracownika związanych z bezprawnym rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia. Natomiast powód został odwołany z funkcji dyrektora, ale zachował nauczycielski stosunek pracy.

Wyrok Sądu Okręgowego powód zaskarżył apelacją.

Wyrokiem z dnia 6 października 2011 r. Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację. Z uzasadnienia tego wyroku wynika, że Sąd drugiej instancji uznał, iż w sprawie chodziło o rozstrzygnięcie sporu o uprawnienie powoda do odszkodowania na podstawie przepisów prawa cywilnego, zastosowanych w związku z art. 300 k.p.

Nauczycielowi mianowanemu odwołanemu z funkcji wicedyrektora szkoły, powierzonej na czas nieokreślony z naruszeniem art. 38 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty nie przysługiwało roszczenie o orzeczenie bezskuteczności odwołania czy o przywrócenie do pracy na dotychczasowym stanowisku, przysługiwało mu natomiast odszkodowanie limitowane, według odpowiednio art. 45 § 2 i art. 47¹ k.p. Odszkodowanie to nie dotyczy rzeczywistej szkody. Natomiast art. 300 k.p. daje pracownikowi możliwość dochodzenia odszkodowania od pracodawcy w sytuacji powstania szkody z tytułu sprzecznego z prawem rozwiązania z nim umowy o pracę. W takim przypadku zastosowanie znajdują przepisy kodeksu cywilnego w tym przepis art. 415 k.c. Odpowiedzialność deliktowa określona w art. 415 k.c. jest oparta na: zawinionym działaniu sprawcy (pracodawcy), powstaniu szkody w mieniu ofiary (pracownika) i istnieniu związku przyczynowego pomiędzy powstałą szkodą a zawinionym działaniem pracodawcy. W ocenie Sądu drugiej instancji powód nie wykazał bezprawności zachowania strony pozwanej. Podstawą ustalenia odpowiedzialności pracodawcy jest bowiem wystąpienie po jego stronie winy polegającej na rażącym naruszeniu przepisów prawa. Wina pracodawcy musi wystąpić w postaci zamiaru bezpośredniego lub ewentualnego. Podejmując uchwałę o odwołaniu powoda z funkcji dyrektora szkoły Zarząd Powiatu w L. działał w przekonaniu, że jest to zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. W konsekwencji nie można postawić pracodawcy zarzutu działania z zamiarem bezpośrednim lub ewentualnym nakierowanym na złamanie przepisów prawa. Samo działanie organu samorządu nie nosiło cech bezprawności.

Sąd drugiej instancji nie podzielił także zarzutu powoda dotyczącego okoliczności związanych z wyrokiem sądu administracyjnego stwierdzającym niezgodność uchwały o odwołaniu powoda z funkcji dyrektora szkoły z prawem, gdyż orzeczenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego nie przesądza o winie pracodawcy, będącej przesłanką art. 415 k.c. Nie można natomiast zarzucić umyślności skoro zarząd powiatu działał w przeświadczeniu działania zgodnego z prawem posiadając pozytywną opinię kuratorium oświaty co do odwołania powoda z pełnionej funkcji. W ocenie Sądu drugiej instancji powód nie przedstawił także wystarczających dowodów potwierdzających istnienie związku przyczynowego pomiędzy powstałą szkodą a działaniem zarządu powiatu. W szczególności nie wykazał, że szkoda pozostawała w adekwatnym związku przyczynowym z odwołaniem go z funkcji dyrektora szkoły. Nie przedstawił żadnych przekonujących dowodów na okoliczność, że w dalszym ciągu wykonywałby on funkcje dyrektora szkoły. Biorąc pod uwagę konflikt powoda z nauczycielami szkoły – nie można uznać, że z całą pewnością powód pełniłby funkcję dyrektora szkoły do końca sierpnia 2010 r. Powód nie wykazał także, że otrzymywałby dodatek motywacyjny. Dodatek ten miał charakter uznaniowy i zależał od wyników pracy powoda.

Wyrok Sądu Apelacyjnego (w całości) powód zaskarżył skargą kasacyjną. Skargę oparto na obydwu podstawach określonych w art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

W ramach pierwszej podstawy (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.) zarzucono błędną wykładnię przepisów art. 45, art. 47, art. 47¹, art. 58 w związku z art. 300 k.p. oraz błędną wykładnię art. 415 k.c.

W ramach podstawy procesowej skargi (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.) zarzucono naruszenie art. 227, art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 328 § 2 k.p.c.

Skarżący wniósł o: 1. zmianę zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego i uwzględnienie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji; 2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania według norm przepisanych prawem.

W obszernym uzasadnieniu skargi kasacyjnej wskazano między innymi że w ocenie skarżącego Sąd nie ustalił, że Zarząd Powiatu w L. powierzając powodowi stanowisko dyrektora szkoły publicznej, jak i odwołując powoda z tego stanowiska

działał, jako organ władzy publicznej. Nie ustalił, że odwołanie powoda nastąpiło w wyniku bezprawnego działania Zarządu Powiatu, co potwierdza wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 27 marca 2009 r. (sygn. akt 49/09) - dotyczący uchwały o odwołaniu powoda ze stanowiska dyrektora. Ustalenia powyższego wyroku potwierdził Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 4 stycznia 2010 r. (sygn. akt 831/09). Skarżący wskazał, że wyrok WSA w sprawie o sygn. akt 49/09 zgłosił jako dowód w niniejszej sprawie, jednak Sąd nie uwzględnił tego wniosku; nie dopuścił także w charakterze dowodu wyroku Sądu Okręgowego w L. z dnia 29 maja 2008 r., sygn. akt 64/08. Tym samym, w ocenie skarżącego, Sąd naruszył przepis art. 227 k.p.c.

W ocenie skarżącego nie ulega wątpliwości, że podczas odwołania powoda ze stanowiska dyrektora szkoły doszło do niezgodnego z prawem działania organu władzy publicznej. Z dopuszczonych w sprawie dowodów wynika, że było to nie tylko działanie bezprawne, ale nawet wyczerpujące znamiona przestępstwa, co potwierdza treść wniosku Starosty L. o odwołanie powoda z dnia 5 kwietnia 2007 r. w świetle wyroku Sądu Rejonowego w L. z dnia 20 listopada 2009 r., sygn. akt 694/08.

Zdaniem skarżącego Sąd bezpodstawnie skoncentrował się na wykazaniu, że wszelkie roszczenia powoda wyczerpało odszkodowanie zasądzone w trybie przepisów art. 42, 45 i 47¹ k.p., gdy tymczasem tryb i okoliczności odwołania powoda są bliższe regulacji określonej w art. 52 k.p. W konsekwencji limitowane ustawowo odszkodowanie ma charakter odpowiedni do odszkodowania, o którym mowa w art. 58 k.p. Wobec tego wyrok Trybunału Konstytucyjnego SK 18/05 powinien mieć w przypadku powoda bezpośrednie zastosowanie.

W ocenie skarżącego wadliwe jest stanowisko zaskarżonego wyroku o braku podstaw do stwierdzenia, że pozwana dopuściła się wobec powoda czynu niedozwolonego w rozumieniu art. 415 k.c. W ocenie skarżącego „uszło” uwadze Sądu, że zgłoszony w charakterze dowodu wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 27 marca 2007 r., stwierdził niezgodność z prawem zaskarżonej uchwały. Z jednej strony Sąd odmawia powodowi prawa dochodzenia odszkodowania w trybie art. 415 i następných k.c. w związku z art. 300 k.p., aby potem dokonać częściowej analizy roszczenia powoda w świetle przepisów art. 415

k.c. Pominięcie uzasadnienia pozostających w obrocie prawnym, odnoszących się do sytuacji powoda, wyroków sądów stanowi obrazę art. 233 § 1 k.p.c. Skarżący podkreślił, że Starosta L. była Przewodniczącym Zarządu Powiatu, zwoływała posiedzenia Zarządu, ustalała porządek posiedzeń i przygotowywała projekty uchwał (w tym uchwałę o odwołaniu powoda ze stanowiska dyrektora). To Starosta, wypełniając obowiązki Przewodniczącego Zarządu Powiatu, wystąpiła do Kuratora Oświaty o pozytywne zaopiniowanie wniosku o odwołanie powoda ze stanowiska dyrektora w trybie bez wypowiedzenia, zamieszczając w jego uzasadnieniu fałszywe zarzuty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W rozpoznawanej sprawie powód B. D. wystąpił o ochronę sądową – jak to określił w pozwie – jego prawa do odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez Powiat L. w L. na skutek niezgodnego z prawem odwołania go z funkcji dyrektora Liceum Ogólnokształcącego w L. przez Zarząd Powiatu L.

Roszczenie dochodzone w sprawie od Powiatu L. nie jest roszczeniem ze stosunku pracy. Powiat L. nigdy nie był pracodawcą powoda. Strony niniejszego sporu nie łączył i nie łączy stosunek pracy. Sprawa o ochronę praw powoda wynikających w stosunku pracy z Liceum Ogólnokształcącym w L. została prawomocnie rozstrzygnięta przed wytoczeniem niniejszego powództwa przeciwko Powiatowi L. Zanim powód wystąpił z roszczeniem odszkodowawczym przeciwko Powiatowi L. uzyskał także, w sądowym postępowaniu administracyjnym, prawomocne orzeczenie stwierdzające niezgodność z prawem uchwały o odwołaniu powoda z funkcji dyrektora szkoły. Ponadto uzyskał ze swego orzeczenia (orzeczenia prywatnego) uznanie winy Starosty Powiatowego w L. za popełnienie określonego czynu narażającego B. D. na utratę zaufania potrzebnego do sprawowania funkcji dyrektora szkoły.

W świetle powyższych okoliczności, które objęte są ustaleniami podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku nie powinna nasuwać wątpliwości kwalifikacja przedmiotu sprawy, jako cywilnoprawnego roszczenia odszkodowawczego. Skierowanie roszczenia przeciwko Powiatowi L. (jednostce samorządu

terytorialnego) z powodu szkody wyrządzonej przez organ Powiatu (Zarząd) na skutek wydania niezgodnej z prawem uchwały (ostatecznej decyzji) nakazywało ocenę zasadności powództwa w świetle przepisów kodeksu cywilnego o czynach niedozwolonych określających odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez władzę publiczną. Wchodzi tu w rachubę w pierwszym rzędzie art. 417 § 1 k.c., określający między innymi odpowiedzialność jednostki samorządu terytorialnego: „Za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej” i przepis art. 417¹ § 2 k.c. określający (precyzujący) przesłankę odpowiedzialności. „Jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji”. Zgodnie z tym przepisem naprawienia takiej szkody można żądać zasadniczo dopiero po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu ich (a więc także ostatecznej decyzji) niezgodności z prawem. Postępowanie stwierdzające niezgodność z prawem uchwały Zarządu Powiatu L. o odwołaniu powoda ze stanowiska dyrektora szkoły zostało – o czym była mowa wyżej - prawomocnie zakończone. Orzeczenie sądu administracyjnego opiera się na uznaniu szczególnego charakteru prawnego aktu odwołania powoda. Ten szczególny charakter wyraża się w wywołaniu podwójnych konsekwencji prawnych, z jednej strony jest to czynność z zakresu prawa pracy wywołująca skutki prawne bezpośrednio w stosunku pracy powoda i wywołująca – wobec niezgodności z prawem – konsekwencje przewidziane w przepisach prawa pracy. Jednakże, oprócz tego, sąd administracyjny uznał swą – odrębną od sądu pracy – właściwość rozpatrzenia odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego, odwołania będącego aktem kompetencji władczej, związanej z wykonywaniem zadań w zakresie oświaty, określonych w przepisach mających charakter publicznoprawny.

Jeżeli zatem w sprawie niniejszej chodzi o odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu władzy publicznej, w której stroną pozwaną jest będąca osobą prawną jednostka samorządu terytorialnego, która wydała uchwałę (ostateczną decyzję) co do której we właściwym postępowaniu sądowo - administracyjnym stwierdzono, że jest niezgodna z prawem – to rozstrzygnięcie o zasadności powództwa koniecznie powinno opierać się na jego ocenie w świetle adekwatnych subsumcyjnie przepisów kodeksu cywilnego o odpowiedzialności za

szkody wyrządzone przy wykonywaniu władzy publicznej, w szczególności powołanych wyżej art. 417 § 1 i art. 417¹ § 2 k.c.

Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku jednakże wynika, że Sąd Apelacyjny nie rozpoznał sprawy według jej cywilnoprawnego przedmiotu i odpowiadających mu przepisów kodeksu cywilnego dotyczących odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez władzę publiczną. Bez odniesienia się do określonych w art. 417 § 1 i art. 417¹ § 2 k.c. przesłanek odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez wydanie ostatecznej decyzji, wykonującej władzę publiczną określonej jednostki samorządu terytorialnego, Sąd Apelacyjny rozstrzygnął sprawę według art. 415 k.c. zastosowanego odpowiednio na podstawie art. 300 k.p.

W zastosowaniu art. 415 k.c., z jego modyfikacją co do stopnia winy sprawcy szkody, znajdującą – według Sądu Apelacyjnego – oparcie w art. 300 k.p., wyraża się istota błędnej oceny prawnej zaskarżonego wyroku, zasadnie w tym zakresie zakwestionowanej pierwszą podstawą rozpatrywanej skargi.

Rozpoznając niniejszą sprawę sądy obu instancji nie miały żadnej podstawy ażeby powództwo o odszkodowanie przeciwko jednostce samorządu terytorialnego za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu władzy publicznej przez wydanie ostatecznej decyzji rozstrzygnąć według przepisów kodeksu pracy określającego prawa i obowiązki pracowników i pracodawców (por. art. 1) i odsyłającego do odpowiedniego, zgodnego z zasadami prawa pracy stosowania przepisów kodeksu cywilnego w art. 300 k.p. „W sprawach nie unormowanych przepisami prawa pracy do stosunku pracy”. Określona powództwem podstawa faktyczna roszczenia odszkodowawczego i skierowanie tego roszczenia przeciwko podmiotowi nie będącym pracodawcą powoda jednoznacznie wyłączały możliwość wyjaśnienia i rozstrzygnięcia sprawy tak jakby chodziło o obowiązki pracodawcy i jakby mogło chodzić o uzupełniające tylko dla stosunku pracy roszczenie pracownika przeciwko pracodawcy.

Chociaż skarga kasacyjna zasadnie zarzuciła naruszenie art. 415 k.c. w związku z art. 300 k.p., to argumentacja postawionego zarzutu nie jest konsekwentnie odpowiednia jeżeli oprócz wykazywania cywilnoprawnego charakteru dochodzonego w sprawie odszkodowania powołuje się także na „posiłkowe zastosowanie przepisów prawa pracy” oraz ocenę podstawy faktycznej

powództwa w analogii do art. 52 k.p., co – zdaniem autora skargi – daje powodowi uprawnienia zawarte w art. 300 k.p., w świetle powołanych orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 listopada 2007 r., SK 18/05 i wyroku Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2009 r., II PK 288/08. Powołane orzeczenia jednakże dotyczą stosunków pracy i dlatego przyjęte w nich założenia co do zakresu odpowiedzialności pracodawcy wobec pracownika, nie mogą być przenoszone na, oderwany od stosunku pracy, stosunek cywilnoprawny oraz odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez władzę publiczną.

Po odwołaniu powoda ze stanowiska dyrektora szkoły, odwołaniu niezgodnym z prawem co wprost orzekł sąd administracyjny a sąd pracy przyjął jako przesłankę zasądzenia odszkodowania na podstawie przepisów prawa pracy od pracodawcy, powód utracił między innymi dodatek funkcyjny oraz dodatek motywacyjny. Ponieważ są to okoliczności bezsporne, zastrzeżenia nasuwają oceny Sądu Apelacyjnego co do poniesionej na skutek przedmiotowej uchwały szkody powoda. Najpierw dlatego, że także odnośnie szkody Sąd Apelacyjny błędnie – o czym była mowa wyżej – poszukuje związku przyczynowego „pomiędzy powstałą szkodą a działaniem pracodawcy”. Ponadto nie ma racji Sąd Apelacyjny, że pomimo bezprawnego odwołania powoda z funkcji dyrektora powód musiałby „z całą pewnością” wykazać, że pełniłby funkcję dyrektora szkoły do końca sierpnia 2010 r. i że „powód nie wykazał także, iż z całą pewnością otrzymywałby dodatek motywacyjny”. O błędności powyższych wnioskowań świadczy chociażby to, że mogłyby one logicznie odnosić się tylko do zakresu szkody, skoro samo pozbawienie powoda określonych dodatków było bezpośrednim skutkiem odwołania go ze stanowiska dyrektora szkoły.

Rozpoznając sprawę w granicach podstaw skargi kasacyjnej (por. art. 398¹³ § 1 i § 2 k.p.c.) po stwierdzeniu naruszenia wskazanych przepisów prawa materialnego, Sąd Najwyższy nie rozstrząsał zasadności dochodzonych w sprawie roszczeń, bo to należy do Sądu Apelacyjnego, czego w dotychczasowym postępowaniu Sąd ten w odniesieniu do właściwych przepisów nie dokonał. Wobec zasadniczo błędnej materialnoprawnej podstawy zaskarżonego wyroku niezbędne stanie się uzupełnienie ustaleń faktycznych tak aby wyjaśnić czy zachodzą wszystkie przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej za szkodę wyrządzoną

przez władzę publiczną a w razie pozytywnego o tym rozstrzygnięcia wyjaśnienie granic odpowiedzialności według art. 361 § 1 i § 2 k.c.

Oczywiście bezzasadny w tej sytuacji jest pierwszy z wniosków skargi kasacyjnej o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości. Natomiast uwzględnienie podstawy skargi w zakresie wyżej przedstawionym uzasadnia drugi (ewentualny) wniosek skargi kasacyjnej o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł stosownie do art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. pomimo niezasadności zarzutów drugiej podstawy skargi kasacyjnej.

Rozpoznanie uchybień procesowych w postępowaniu kasacyjnym nie może wykraczać poza granice podstawy skargi wyznaczone wskazanymi – jako naruszone przepisami postępowania (art. 398³ § 1 pkt 2 i art. 398¹³ § 1 k.p.c.). Ponadto podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Wbrew temu ostatniemu ograniczeniu dopuszczalnej podstawy skargi skarżący wskazał na naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez – jego zdaniem – niewłaściwe ustalenia faktyczne. Ponadto nie zarzucając naruszenia przepisów postępowania apelacyjnego określających zakres (granice) rozpoznania sprawy (art. 378 § 1 k.p.c.), na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym (art. 382 k.p.c.) z ograniczeniami co do nowych faktów i dowodów (art. 381 k.p.c.) – uzasadnienie naruszenia art. 227 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c. zawiera, nieodpowiednią do treści tych przepisów, polemikę z oceną Sądu Apelacyjnego. W szczególności poprzez zawartą w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku analizę znaczenia dla sprawy niniejszej orzeczenia sądu administracyjnego stwierdzającego niezgodność uchwały Zarządu Powiatu L. z prawem. Sąd Apelacyjny nie naruszył – jak to zarzucił skarżący – art. 227 k.p.c., według którego przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Przecież Sąd nie „pominął” wskazanego orzeczenia jak zarzuca skarżący, ale na jego podstawie dokonał ustaleń. Podobnie Sąd nie naruszył art. 328 § 2 k.p.c. skoro – zgodnie z tym przepisem przedstawił podstawy swego wyroku. Dodać tu jeszcze trzeba, że ewentualna niedoskonałość w przedstawieniu wymaganych w art. 328 § 2 k.p.c. składników uzasadnienia wyroku nie miałaby wpływu na wynik sprawy, a przecież

procesowa podstawa skargi kasacyjnej może opierać się wyłącznie na zarzutach dotyczących uchybienia, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.